

Regeringsbeslut 8

Ku2004/197/Kr

Kulturdepartementet

Riksantikvarieämbetet
Box 5405
114 84 STOCKHOLM

Framställning om byggnadsminnesförklaring och fastställande av skyddsföreskrifter för Trollhättans kanal- och slussområde, Åker 10:1 och Olidan 3:2, Trollhättans kommun, Västra Götalands län

3 bilagor

Regerings beslut

Regeringen beslutar att Trollhättans kanal- och slussområde, Åker 10:1 och Olidan 3:2 i Trollhättans kommun, Västra Götalands län skall vara byggnadsminne enligt förordningen (1988:1229) om statliga byggnadsminnen m.m. Vidare fastställer regeringen de avgränsningar och de skyddsföreskrifter för anläggningarna som framgår av *bilagorna*.

Regeringen erinrar om att bestämmelser om tillstånd till ändring, hävande och överlåtelse finns i 6-10 §§ förordningen om statliga byggnadsminnen m.m.

Ärendet

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) har lämnat förslag till byggnadsminnesförklaring med skyddsföreskrifter för Trollhättans kanal- och slussområde.

Som skäl för förslaget har RAÄ anført bl.a. följande. Miljön kring fallen i Trollhättan innefattar ett unikt kulturlandskap med mycket lång hävd. Detta speglas i fornlämningar från sten-, brons- och järnålder, i hagmarks- och odlingslandskapet på västra älvstranden, industrilämningar och inte minst i slussar och kraftverk med tillhörande anläggningar, broar och bostadshus.

Området utgör riksintresse, inte bara för kulturmiljövården utan även för sjöfart och elkraftproduktion, vattenförsörjning, friluftsliv och naturvård. I anslutning till det föreslagna statliga byggnadsminnet avser Länsstyrelsen i Västra Götaland att byggnadsminnesförklara värdefulla

Postadress
103 33 Stockholm

Telefonväxel
08-405 10 00

E-post: registrator@culture.mil.se

Besöksadress
Drottninggatan 16

Telefax
08-21 88 13

Telex
114 61 LOENDEP S

2004-12-03 beslut
Kopierat till KfH = BM-reg. A.1.
[Signature]

anläggningar och bostäder som numera är i privat ägo. Bostadsområdet Västergården byggnadsminnesförklarades 1994.

Sammantaget bildar anläggningarna för kraftutvinning och sjöfart tillsammans med bostäder i området en komplex och unik miljö med lång kontinuitet. Området med sina anläggningar har spelat en viktig roll i det industriella genombrottet i landet. Kanal- och slussområdet i Trollhättan är därför utpekat av RAÄ som en av de tolv viktigaste industrimiljöerna i landet som på olika sätt representerar väsentliga delar av den svenska industrihistorien.

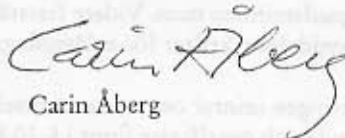
Sjöfartsverket som förvaltar Trollhättans kanal- och slussområde har yttrat sig.

Skälen för regeringens beslut

Regeringen gör samma bedömning som RAÄ har gjort i ärendet.

På regeringens vägnar

Leif Pagrotsky

Carin Åberg

Kopia till

Finansdepartementet/BA
Näringsdepartementet/TP
Sjöfartsverket
Länsstyrelsen i Västra Götaland
Trollhättans kommun
Innovatum Kunskapens Hus AB

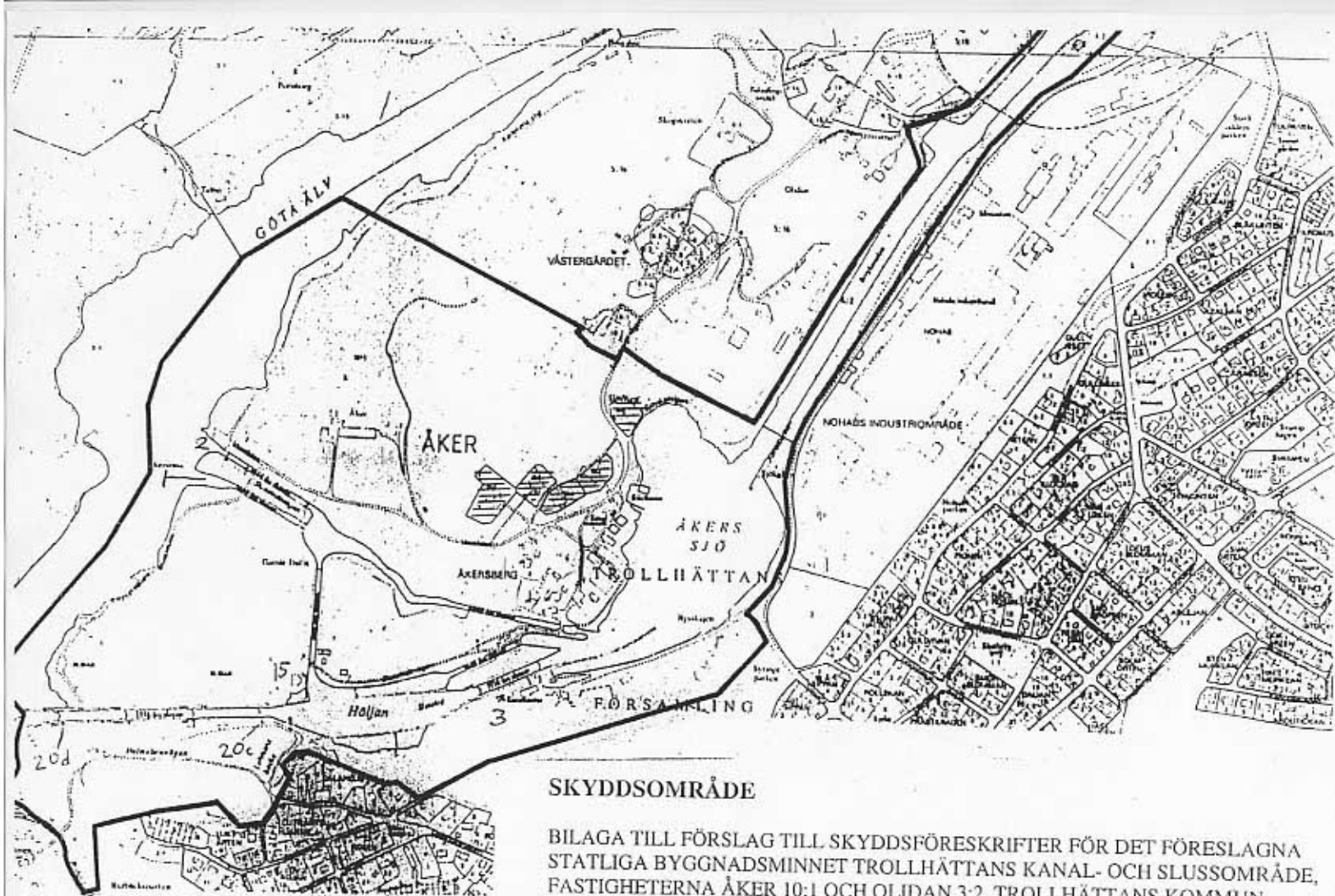
Skyddsföreskrifter för det statliga byggnadsminnet Trollhättans kanal- och slussområde, fastigheterna Åker 10:1 och Olidan 3:2, Trollhättans kommun, Västra Götalands län

1. Slusslederna och byggnaderna får inte flyttas eller rivas, vare sig i sin helhet eller delar därav.
2. Slusslederna och byggnaderna får inte byggas till, byggas om eller på annat sätt förändras till sin exteriör.
3. Åtgärder under mark och andra säkerhetsåtgärder i anslutning till 1916 års led som kan bli nödvändiga för att trygga trafiken får vidtas. Riksantikvarieämbetet skall informeras om dessa åtgärder.
4. Slusslederna och byggnaderna skall vårdas och underhållas så att de inte förfaller. Vård och underhåll skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar och skall ske med material och metoder som är anpassade till byggnadsminnets egenart.
5. Vid förändring av exteriörerna på övriga byggnader inom skyddsområdet som inte förtecknats nedan skall utformning, materialval och färgsättning anpassas till omgivande skyddade byggnader. Samråd skall ske med Riksantikvarieämbetet.
6. Området får inte ytterligare bebyggas eller på annat sätt förändras. Trädgårdar och inhägnader omkring bostadshus och dragvägar utmed kanalen skall bevaras. Vård av mark och vegetation skall ske i samråd med Riksantikvarieämbetet.

Byggnadsminnesförklaringen omfattar följande slussleder och byggnader inom det område som markerats på bifogade situationsplan, se *bilaga 2-3*.

1. 1800 års slussled med portar (1793-1800)
2. 1844 års slussled med portar (1838-1844)
3. Klockstapel (delvis från 1916)
4. Arkivbyggnad (1886)
5. Åkersberg, norra vaktbostaden (1920)
6. Åkersberg, södra vaktbostaden (1910)
7. Uthus (1910)
8. Butik, f.d. automobilstall (1907)
9. Åkershöjd, vaktbostaden (1883)

10. Uthus (ca 1910)
11. Uthus (ca 1910)
12. Åkersberg, bokhållarebostaden (1895)
13. Källarbod (1898)
14. Slusskaféet (troligen 1840-talet, senare om- och tillbyggt)
15. Åkersäng, vaktbostad (1915)
16. F.d. kanalkontor och bostadshus (1795, ombyggt 1876)
17. Verkstadsbyggnad (1908/1916) Snickarverkstad
18. Verkstadsbyggnad (1908/1916) Mekanisk verkstad
19. Kanalmuseum, f.d. förråd (1893)
20. a-d Vakthyttor (ca 1916)
22. Sjökullen, vaktbostad (ca 1900)
23. a-b Uthus (ca 1900)
24. Kanalön, vaktbostaden (1914)
25. Uthus (1914)
26. Klaffbron, vaktbostaden (1875)
27. Järnstaket vid byggnaderna 17-18 (1800-talet)

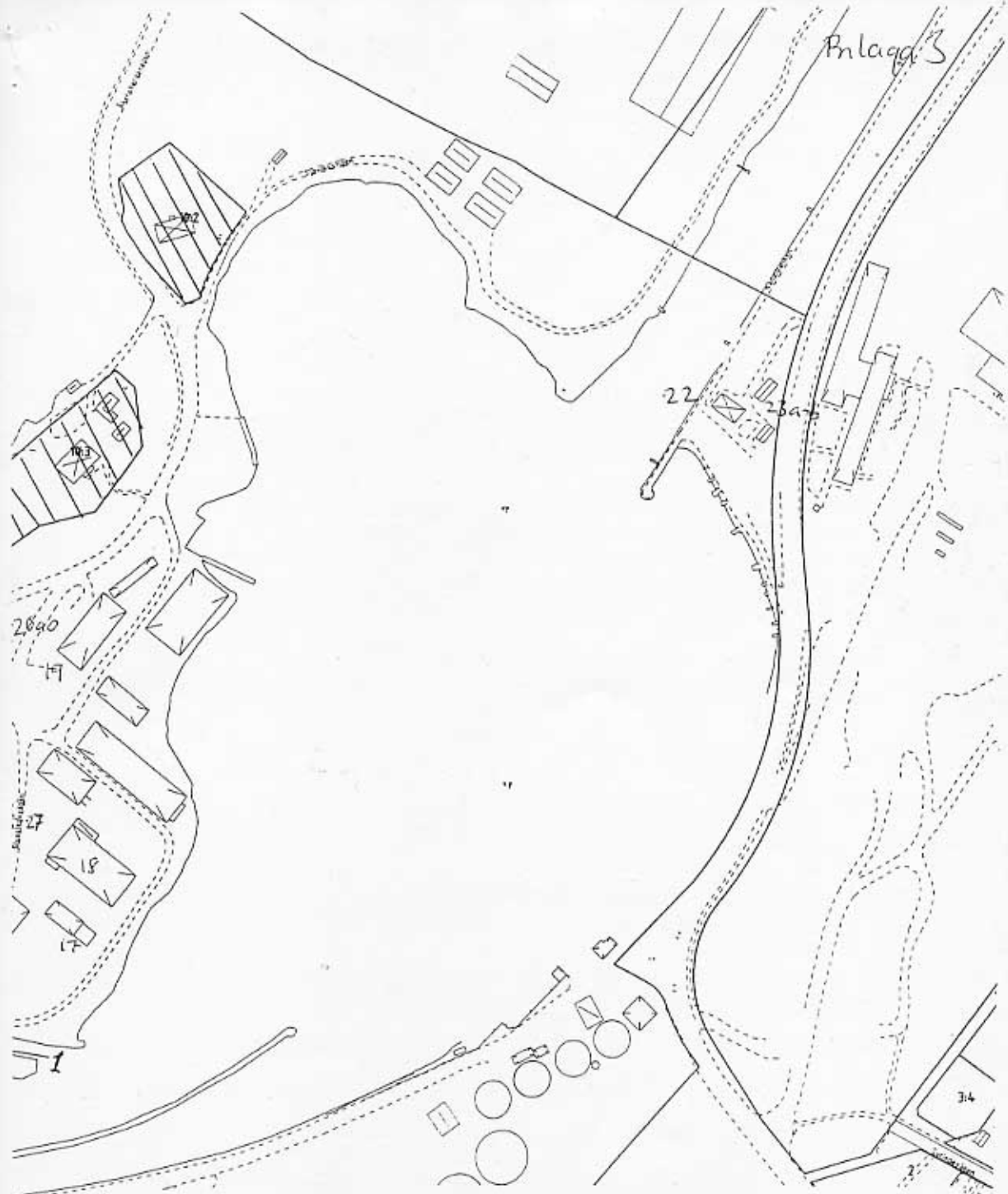

SKYDDSOMRÅDE

BILAGA TILL FÖRSLAG TILL SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR DET FÖRESLAGNA
 STATLIGA BYGGNADSMINNET TROLLHÄTTANS KANAL- OCH SLUSSOMRÅDE,
 FASTIGHETERNA ÅKER 10:1 OCH OLIDAN 3:2, TROLLHÄTTANS KOMMUN,
 VÄSTRA GÖTALANDS LÄN.

(Skräfferade delar ingår ej i det föreslagna byggnadsminne*)

Bilaga 2

SKYDDSOMRÅDE

BILAGA TILL FÖRSLAG TILL SKYDDSFÖRESKRIFTER FÖR DET FÖRESLAGNA
STATLIGA BYGGNADSMINNET TROLLHÄTTANS KANAL- OCH SLUSSOMRÅDE.
FASTIGHETERNA ÅKER 10:1 OCH OLIDAN 3:2. TROLLHÄTTANS KOMMUN,
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN.

(Skrafferade delar ingår ej i det föreslagna byggnadsminnet)

0
AKER

10-1

